

Kérdéskártya

V iszonylag könnyen alkalmazható eszköz, amelyet a kreatív tanár különböző szituációkhoz igazítva variálhat. A módszert a ráhangolódás és a reflektálás szakaszaiiban használhatjuk, amikor a diákokat arra kérjük, hogy a felvetett témához, a feldolgozott tananyaghoz kapcsolódóan fogalmazzanak minél több (legalább három-három) kérdést. Kérdéseiket írják rá a kapott kártyákra. Ezek a kérdéskártyák a ráhangolódás fázisában segíthetik az előzetes tudás előhívását, ráirányíthatják a tanulók figyelmét a feldolgozandó téma kérdésfeltevéseire. Lehetővé teszik, hogy a diákok érdeklődésüket is megfogalmazzák a témával kapcsolatban. A reflektálás szakaszában a tanár számára érdekes lehet megfigyelni a kérdésfeltevések hierarchiáját (a ténykérdések jelentik a gondolkodás legalacsonyabb szintjét, míg az értékelésre vonatkozó kérdések a gondolkodás legmagasabb, kritikai szintjét) (Pethőné, 2005, 65.). Az óra e mozzanatában a kérdéskártyára írt értelmező kérdés találgatásra s ugyanakkor a szöveg megértésére ösztönöz. (Ez a magasabb rendű gondolkodás alapja.) Az elemző kérdések arra ösztönzik a diákokat, hogy ok-okozati összefüggéseket keressenek. A szintézis kérdések alkotó problémamegoldásra készítetnek, az értékelő kérdés pedig véleményformálásra ad lehetőséget, a kritikai gondolkodás szintjét célozza meg.

Az eljárás menete:

1. A kívánt kérdések számának megfelelő fehér kártyát osztunk ki a csoportban (vagy a csoport tagjainak);
2. Kérjük meg a diákokat, hogy a kapott kártyák mindegyikére írjanak fel egy kérdést az óra témájával vagy az órán feldolgozott művel kapcsolatban;
3. A kártyákat a pedagógus összegyűjti, összekeveri, majd újra szétosztja a diákok között. Így lehetőség adódik arra, hogy másik diák válaszoljon a társa által feltett kérdésre. Ez a technika azért is kedvelt a tanulók körében, mert lehetőséget ad arra, hogy névtelenül kérdezhesenek. Így nem kell zavarba jönniük a társaik előtt azért, mert valamire rákérdeztek.
4. A pedagógus reflektálhat a feltett kérdésekre, illetve a válaszokra is. A gondolkodtató, elemző kérdések a témában való jártasságot, a szöveg elmélyült értését is jelzi a tanár számára.

Másik lehetőség:

Kérdéskártyákat készíthet egy témához maga a pedagógus is. Ebben az esetben a kérdéskártya mellé egy fehér kártyát (ugyanazzal az ikonnal vagy számmal a hátlapján) is oszt a csoportnak. A téma kapcsán szétosztja a kérdéskártyáit a csoportokra osztott tanulók között. A csoportok a kapott fehér kártyára írják a saját válaszaikat, majd körforgásszerűen továbbadják a kérdéskártyát a másik tanulócsoporthoz. Amikor minden tanulócsoporthoz válaszolt az összes kérdésre, összevetik a válaszaikat: érvek és ellenérvek hangzanak el. Jó alkalom lehet a témában való elmélyülésre, a probléma megvitatására.

Irodalom:

Pethőné Nagy Csilla (2007): *Módszertani kézikönyv*, Korona Kiadó, Budapest.